

FOREBYGGELSESAVISEN

No2 - Februar 2024

Ældreminister
Mette
Kierkgaard
side 3

Derfor
stoppe
dronningen
side 20

Foto: Per Morten Abrahamsen®

Fore-
byggelses-
konge?
side 21

Foto: Per Morten Abrahamsen®

Patientavisen:

Ansvarshavende redaktør:

Niels Jørgen Langkilde

Redaktion i øvrigt: Martin Wolffbrandt

og Henrik S. Weiglin

Patientforeningens bestyrelse

Landsformand

Mag.art. Niels Jørgen Langkilde, fhv. MF

Mail: njl@patientforeningen.dk

Telefon: 60 39 39 99 - man-fredag kl. 09.00 – 17.00

Kontor: Rishøjvej 2, 2 sal th

5672 Broby

Næstformand

Hugo Vandet

Mail: mailto:huva@pc.dk

Telefon: 42 37 70 11

Landskasserer

Finn Elkjær

Mail: fe@patientforeningen.dk

Lægefaglig konsulent

Kirsten Havemann

Mail: kh@patientforeningen.dk

Telefon: 28 34 88 10

Faglig konsulent

Martin Wolffbrandt

Bestyrelsesmedlem

Kasper Melin

I bestyrelsens arbejde deltager også Niels Enersen, der er ved at opbygge en lokalafdeling i Region Hovedstaden

Indhold

- Side 3** Nytårstaler, Niels Jørgen Langkilde
Side 4 Ældreminister, Mette Kierkgaards tale
Side 6 Mangel på arbejdskraft på sundhedsområdet
Side 8 Nyt studie om forebyggelse af demens
Side 10 Sundhedsstrukturkommissionen
Side 12 Åbent brev til region midts adm. direktør vedr. fejl på Skejby
Side 13 Slem sag for Rigshospitalet
Side 14 Forebyggelse er nødvendig hele livet
Side 17 Gang i forebyggelsen for børn og unge
Side 18 Ny forebyggelsesplan
Side 20 Derfor stoppede Dronning Margrethe
Side 21 Forebyggelseskonge?
Side 22 Indkaldelse til Generalforsamling
Side 23 ”Gå-hjem-møde” med Christoffer Melson, MF

NYTÅRSTALER

Dronning Margrethe fik skabt berettiget opmærksomhed omkring sin nytårstale. Den påvirkede også statsministeren, så der blev ikke tid til at høre om mange bebudede initiativer på sundheds- og ældreområdet. Det får vi så senere, må vi håbe, for der er behov for en række initiativer på begge væsentlige områder i vores velfærdssamfund.

Det blev meget tydeligt på Patientforeningens Christiansborgmøde med bl.a. formand for sundhedsstrukturkommissionen Jesper Fischer og MF Mathilde Powers.

I Patientforeningen synes vi godt om ekstra muligheder for fertilitetsbehandling, som statsministeren annoncerer – blot håber vi også så på, at der kommer en behandlingsgaranti, så de berørte, ikke skal vente meget længe. Flere børn er meget nødvendigt i vores samfund, for det er morgendagens arbejdskraft.

Patientforeningen er meget kritiske over forringede patientrettigheder og længere ventelister. Derfor slår vi et slag med denne avis for bedre forebyggelse, for færre skal være og blive syge, hvis sundhedssystemet skal kunne levere de sundhedsydelser, som er helt nødvendige. Mindre tobaksrygning er vejen frem både for unge og ældre. Godt at regeringen så småt har begyndt forebyggelsen med planen for børn og unge.

Som noget nyt tog Patientforeningen initiativ til en konference om arbejdskraft på sundhedsområdet fra Latinamerika. Konferencen var en øjenåbner for undertegnede og nok også for andre. MF Helle Bonnesen var vært for konferencen sammen med Patientforeningen, og hun indledte med at beskrive de store behov på området og det

samme gjorde Peter Halkjær fra Dansk Erhverv. Ældreminister Mette Kierkgaard var dagens hovedtaler og hun tog forsamlingen med storm for sin meget åbne tilgang til at få ekstra arbejdskraft til ældre- og sundhedsområderne fra Latinamerika og med villighed til at arbejde for smidigere regler. Senior Director Fernando Ruíz fra Impera & Co. med baser i de latinamerikanske lande gav tilsagn om at være med til at løfte den store opgave. Tak fordi han og hans stab tog den lange tur fra Mexico og Argentina til Danmark.

Mere jordnært er Patientforeningens arrangement sammen med Høreforeningen om sammenhæng mellem demens og hørelse. Spændende at høre forskningsresultater i fortrolighed inden de blev offentliggjort i januar måned.

Alle medlemmer af Patientforeningen og vores samarbejdspartnere ønskes et rigtig godt og sundt 2024.

Niels Jørgen Langkilde
Landsformand

ÆLDREMINISTER METTE KIERKGAARDS TALE

VED PATIENTFORENINGENS KONFERENCE PÅ CHRISTIANSBORG.

Talen er her oversat til dansk af redaktionen. Talen er ganske bemærkelsesværdig og positiv overfor ekstra arbejdskraft til ældre- og sundhedsområdet

Tak for introduktionen – og fordi I inviterede mig til at tale i dag.

Det er en fornøjelse at tale for et så dedikeret publikum, alle engageret i sundhedsvæsenet og mulighederne i udenlandsk arbejdskraft.

Som ældreminister vil jeg gerne tale om, hvorfor jeg ser et STORT POTENTIALE i at invitere dygtigt personale fra udlandet til at hjælpe os med at passe vores ældre.

Siden 1800-tallet har Danmark haft tradition for at invitere folk fra andre lande til at komme og arbejde i Danmark. Fra dengang og frem til i dag har vi nydt resultaterne. Sammen har vi opnået store fremskridt i vores

samfund og velfærdssystem og dansk økonomi har ofte nydt godt af det.

Samtidig har det personale, der slutter sig til os fra udlandet beriget vores kultur med mangfoldighed. De har hjulpet os med at nå frem til, hvor vi er i dag, og vi har lært af hinanden på vejen.

Tal hjælper ofte til dem, der ikke er overbevist. Danmark er et rigt land med høj beskæftigelse og sunde offentlige finanser.

Siden denne regering tiltrådte for et år siden, er økonomien blevet ændret i opadgående retning – med forbløffende 20 milliarder kroner i 2030. Dette skyldes et konstant fokus på – og vilje til – ambitiøse og fremsynede reformer over tid.

Reformer, der sætter os i stand til at investere i sundhed

og velfærd, grøn omstilling og bedre rammevilkår for vores virksomheder.

Det, der måske er mest forbløffende, er, at en tredjedel af beløbet – omkring 7 milliarder kroner – skyldes international arbejdskraft. Det skyldes udlændinge, der har valgt Danmark som deres nye hjem og arbejdsplads. Midlertidigt eller permanent. Dette skylder vi en stor tak. I fremtiden vil behovet for hjælp fra udlandet kun stige. Som jeg er sikker på, at I alle ved, står vi over for store demografiske forhold ændringer i de kommende år. Befolkninger rundt om i verden ældes, og Danmark er ingen undtagelse fra denne tendens. Ved 2050 vurderer vi, at antallet af borgere på 80 år vil stige med 300.000 individer.

At vi lever længere, er selvfølgelig vidunderlige nyheder. Men det giver os også en udfordring med at give tilstrækkelig pleje til dem, der har brug for det. I nær i fremtid kan vi komme til at mangle tusindvis af plejepersonale her i Danmark.

Vi har til hensigt at handle, ja at justere, hvordan vi gør tingene til fremtiden – bevise vores velfærdssystem. Der er ikke én løsning på denne udfordring. Der er mange. Men én ting er sikkert. Vi har brug for hjælp fra udlandet. Det er tid at konfrontere de bureaukratiske processer, der hindrer uddannet sundhedspersonale fra udlandet til at arbejde i Danmark.

Og måske på grund af de åbenlyse positive fordele ved international rekruttering – og de åbenlyse problemer, vi står over for, hvis vi ikke gør noget – er regeringen og jeg ikke alene.

En bred koalition i Danmark står bag opfordringen til mere og bedre international rekruttering. Landbrug og Fødevarer, Dansk Industri og Dansk Erhverv på hvervssiden. Ældresagen – en organisation med næsten en million medlemmer. Mange af de danske kommuner. Regionerne. De opfordrer alle regeringen til at handle – og handle hurtigt.

Processen skal være glat, gennemsigtig og fleksibel. Vi vil se på, hvad jobkategorier – og lønintervaller – er berettiget til arbejdstilladelse i Danmark. Positivlisten skal afspejle arbejdsmarkedets behov som helhed – og rigtigt nu udelukker vi for mange mennesker, der vil bidrage til sundhedssektoren og ældreplejen. Dette vil

skal revideres. Og vi skal ikke kun se ud over vores egne grænser, men også uden for Europa. Fordi Danmark ikke er det eneste vestlige land, som står over for rekrutteringsproblemer; de fleste europæiske lande deler samme udfordringer.

Til det sidste mål kan Danmark lære af vores sydligere nabo, Tyskland, som siden 2013 har bevist, at det kan betale sig ud for at se ud over det sædvanlige – og til nogle behagelige – horisont.

Ifølge tyske myndigheder har den indbragt 4.500 sygeplejersker siden begyndelsen af deres samarbejde med Kenya. De opskalerer nu til potentielt at få mere end 250.000 kenyanere til at arbejde i den tyske plejesektor og i andre sektorer.

For mig er det inspirerende. Og det må vi overveje at gøre noget lignende i Danmark – at lave partnerskaber med lande uden for Europa.

Men intet af dette bør gøres i et vakuum. Danmark har et stærkt arbejdsmarked ikke kun på grund af reformer, men på grund af vores arbejdsmarkedsmodel.

Vi kan ikke – og vi vil ikke – bringe denne model i fare. Derfor skal al international rekruttering ske inden for i overensstemmelse med den eksisterende løn- og overenskomststruktur på det danske arbejdsmarked. Ellers risikerer vi social dumping eller skabelsen af et A og B arbejdsmarked, som vil gå imod selve kernen af Dansk måde at gøre tingene på.

Jeg vil gerne takke arrangørerne af denne begivenhed for at invitere mig, men endnu vigtigere for at invitere vores internationale gæster. Jeg ønsker at forsikre jer om regeringens vilje til forbedre de overordnede rammebetingelser for internationale rekruttering.

Og jeg ønsker at formidle mit personlige engagement i at fremskynde og forenkle international rekruttering.

Til gavn for vores ældre borgere.

Til gavn for vores plejepersonale.

Til gavn for vores samfund.

Mange tak fordi I lyttede.

MANGEL PÅ ARBEJDSKRAFT PÅ SUNDHEDSOMRÅDET – OG EN MULIG LØSNING

Patientforeningens konference på Christiansborg viste politisk åbenhed for at rekruttere arbejdskraft til ældre- og sundhedsområdet fra Latinamerika, men også gode muligheder for at fremskaffe arbejdskraften.

Patientforeningen var lidt mere aktivt den 17. november på Christiansborg. En række kloge og dybt engagerede professionelle var inviteret for at tale om problemerne ved rekruttering og i særdeleshed om rekruttering af arbejdskraft fra Latinamerika.

Ældreministerens tale, som man kan læse s.3-4 her i Forebyggelsesavisen, er bemærkelsesværdig med den åbenhed der er for at få løst rekrutteringsproblemerne. De samme åbenhed var en del af MF Helle Bonnesens åbningstale. Politisk kan man således se en bevægelse mod at løse en del af arbejdskraftmanglen på ældre- og sundhedsområdet ved at rekruttere arbejdskraft fra udlandet, og ikke kun EU, men også ikke-europæiske lande.

Peter Halkjær fra Dansk Erhverv gav det store overblik på den danske mangel på arbejdskraft. Det var skræmmen-

de store tal, og de vokser kun da der bliver flere ældre og færre til arbejdsmarkedet. I den offentlige debat tales der meget om at arbejde flere år, som én del af løsningen. Den anden er medarbejdere fra udlandet.

Patientforeningen har arbejdet sammen med gruppen af kvindelige læger for at få læger godkendt hurtigere. Det blev indgående behandlet i et indlæg.

Kulturproblemer

Anja Gammelgaard Petersen fra Action Between lagde i sit indlæg vægten på perioden fra ansættelses er aftalt, til medarbejderen er i fuld gang. Når det drejer sig om ansættelse af udlændinge, så skal der megen hjælp til at gøre det en succes. Det gælder sprogundervisning, men også kulturintroduktion. Hvordan er den danske arbejdskultur? Hvor finder man venner og kulturelle oplevelser? Det er klart, at mange i Latinamerika er efterkommere af europæiske udvandrere – det var f.eks. også tilfældet for delegationen fra rekrutteringsfirmaet Impera & Co. fra Argentina og Mexico. Er man fra den samme kristne kulturkreds, så er der meget, som går meget lettere.

Julie Klint Torp og Per Ørtoft Jensen kom begge fra Vialto Partners. Per Ørtoft Jensens indlæg var dybt passioneret og forførende. Det er sjældent at man hører en så stor begejstring omkring skattebetaling. Problemerne for udenlandsk arbejdskraft er betydelige, men de kan løses, var budskabet.

Senior Director Fernando Ruíz fra Impera og Co. sluttede rækken af foredrag med at fortælle indgående om selskabets muligheder for at skaffe arbejdskraft på en lang række områder, herunder ikke mindst sundheds- og ældreområdet, området for medicinsk udstyr og medicinalområdet.

Patientforeningens landsformand var ordstyrer og afsluttede konferencen med et løfte om at fastholde engagementet i arbejdet for at få en sikker, men hurtigere godkendelse for udenlandsk sundhedspersonale. Betydningen af sprog- og kulturundervisningen blev gentaget.

Interview med

Fernando Ruíz, Impera & Co.

Hvorfor valgte Impera & Co. at tage til Danmark?

Det var en af mine medarbejdere i Argentina med danske rødder, som overbeviste os om at vi skulle tage til Danmark og se på forholdene.

Var besøget vellykket med Imperas & Co.'s øjne?

Ja, bestemt. Ikke kun havde vi den spændende konference på Christiansborg med en meget imødekommende minister, Mette Kierkgaard. Vi havde også møder med en lang række organisationer og virksomheder. Vi forlængede rent faktisk vort besøg med flere dage, da behovene for arbejdskraft var langt større i Danmark, end vi havde forventet.

Hvad sker der så nu?

Impera & Co har besluttet også at åbne et selskab i Danmark. Senest har vi åbnet i Spanien, og det mener vi også kan understøtte det store arbejde, der ligger foran os i Danmark. Få steder er arbejdsløsheden så lav som i Danmark. I Latinamerika er den mange steder høj. Så vi hjælper både de danske patienter og de latinamerikanske lande med en sådan udveksling af arbejdskraft. Det er ikke en hemmelighed, at vi også gerne hjælper firmaer i Latinamerika med danske specialister. Se os som værende blandt brobyggerne mellem Latinamerika og Danmark. Vi værdsætter EU store offensiv for at styrke relationerne.

NYT STUDIE OM FOREBYGGELSE AF DEMENS

Patientforeningen havde sammen med Høreforeningen i Faaborg-Midtfyn Kommune arrangeret et spændende foredrag med overlæge, ph.d. Jesper Hvass Schmidt. Mødet var umiddelbart inden offentliggørelsen af en spændende videnskabelig artikel. Den kan læses her på [engelsk](#). Artiklen synes at godtgøre at der er god grund til at demensforebygge ved at afhjælpe høretab med et eller to høreapparater.

Efter offentliggørelsen havde Forebyggelsesavisen lejlighed til at stille Jesper Hvass Schmidt nogle spørgsmål.

Hvis du, Jesper Hvass Schmidt, kort skal resultaterne af jeres forskning, som den nu foreligger i artiklen, hvad vil du så især fremhæve?

Høretab giver i vores undersøgelse af borgere i Syddanmark over 50 år en 7 % øget risiko for at få en demens sygdom. Hvis der er et stort høretab, så stiger risikoen med 17%. Hvis man er hørehæmmet og i høreapparatbehandling, så stiger risikoen for at få en demens sygdom med 6%, mens risikoen stiger med 20%, hvis man har et høretab og ikke er i høreapparatbehandling.

Kan man på baggrund af jeres forskning sige noget om det gavnlige i at benytte høreapparater?

Så det ser ud til at den risiko, der er forbundet med at have et høretab kan nedsættes, hvis man bruger høreapparat. Der kan være flere mulige forklaringer på fundet, så det er ikke nødvendigvis entydigt at høreapparatbehandling nedsætter risikoen for demens. Noget kan tyde på, at det kan afhænge af, om høreapparatbehandlingen startes op i tide, mens man stadig er kognitiv intakt (normal hjernefunktion). Dette vil lette tilvænningen til at anvende høreapparater, og det kan derfor forklare, hvorfor risikoen nedsættes.

Hvad bliver jeres næste forskningsprojekt?

Vi har forsat nogle planer om at arbejde videre med data for at se på nogle andre sammenhænge mellem høretab og eks. Hjertekarsygdom. Derudover har jeg også et projekt kørende, hvor vi arbejder med selvbetjente høreprøver ved hjælp af en computer. Disse høreprøver anvender vi så til at tilpasse høreapparater ud fra. Det vil potentielt set kunne skabe noget bedre udnyttelse af personale ressourcer.

Kan du som overlæge give borgerne nogle generelle råd om at forebygge høreskader?

Har du et støjende arbejde, så anvend høreværn. Anvend høreværn ved koncerter især hvis du gør det hyppigt, og hvis du på anden måde udsættes for støjbelastning i din arbejdsdag. Tag høreproblemer alvorligt og bliv undersøgt i tide, så høreapparatbehandling kan opstartes, hvis der er behov herfor.

Jesper Hvass Schmidt

SUNDHEDS- STRUKTUR- KOMMISSIONEN

Af Kirsten Havemann,

Lægefaglig Konsulent Patientforeningen

Hvordan forventes Sundhedsstrukturkommissionens arbejde og anbefalinger at påvirke vores fremtidige sundhedsvæsen, ikke mindst når det gælder de forebyggende og sundhedsfremmende tilbud? Og hvordan bruger vi bedst de alle de eksisterende data?

Baggrunden for dette møde skal ses i alle de henvendelser, vi i Patientforeningen får fra patienter, som er kommet i klemme i systemet og som beder os om hjælp. Vi oplever udfordringer i et meget presset sundhedsvæsen. Derfor har vi spurgt:

Hvad er status for sundhedsstrukturkommissionen, hvordan kan vi sikre at forebyggende og sundhedsfremme bedre integreres i fremtiden og hvordan sikrer vi brug af alle de data, der findes i det danske sundhedssystem?

Derfor havde vi inviteret 3: Jesper Fisker, formand for Sundhedsstrukturkommissionen, Matilde Powers, MF og Forebyggelsesordfører (S) samt næstformand i det sundhedspolitiske U samt Niels Obel, Professor og Overlæge, Rigshospitalet, som har opbygget en specialviden om data i sundhedsvæsenet.

Jesper Fisker talte om sundhedsstrukturkommissionen, som har 8 medlemmer, og som til foråret skal præsentere forskellige modeller for organiseringen af sundhedsvæsenet. Nogle af de vigtige emner for Patientforeningen er: Frit valg og patientrettigheder, forpligtende samarbejdsstrukturer, koordinering, ledelse og kvalitet. Samtidigt skal der også kikkedes på samspillet med de nærliggende områder, der har betydning for sundhedsvæsenet.

Et vigtigt emne for kommissionen er, hvordan sundhedsforebyggende og sundhedsfremmende tiltag får større fokus, så vi hindrer at folk bliver syge, sendes hjem til de samme omgivelser, som gjorde dem syge, så de indlægges og genindlægges. Dette emne tog Matilde Powers fat

på i sin præsentation, hvor hun henviste til, at rygning, alkohol og overvægt er de 3 største livstilsdræbere i Danmark. Yderligere fortalte hun, at effektiv forebyggelse er vanskeligt, da det kræver strukturelle ændringer. Dette kunne f.eks. være prisregulering af tobak og sukker, som politisk-ideologisk er vanskelig; og samtidigt er der stærke lobbyister fra industrien, som arbejder i modsat retning. Samtidigt kommer resultaterne af det forebyggende arbejde først flere år efter det blev startet, og til slut ligger ansvaret for dette i kommunerne, hvor disse opgaver er 'kan' opgaver, som har meget få ressourcer. Men det politiske arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme fortsætter, blandt andet via en forebyggelsesplan, hvor der er fokus på unges trivsel og misbrug blandt børn og unge.

Åbent brev til region midts adm. direktør
vedr. fejl på Skejby

Sandholt, den 5. januar 2024

Kære Jonas Dahl.

Et stort til lykke med det nye job som den øverste administrative ansvarlige for Region Midt. Det er et kæmpe ansvar, som vi ønsker dig al muligt held og lykke til at leve op til. Patienterne håber meget, at der nu kan ryddes op og sættes nye høje etiske standarder i Region Midt.

En særlig afdeling – mave-tarm-afdelingen på Skejby – har igen og igen påkaldt sig opmærksomhed for fejl og mangler. Det bør du sætte dig i spidsen for at få ændret til det meget bedre. Det fortjener patienterne, personalet og skatteborger.

Et enkelt eksempel vil vi gerne fremdrage. Patient NN (navnet er naturligvis Patientforeningen bekendt) har fået et helt forfærdeligt liv. Måske på grund af offentlig kritik af mave-tarm afdelingen, måske af andre årsager. Mave-tarm-afdelingen nægter at hjælpe patienten med en udredning, sådan som man har lovligt krav på. Det betyder at egen læge ikke kan gøre så meget, da man ikke her har den højt specialiserede viden og tilsvarende undersøgelsesmuligheder. Egen læge tør ikke insistere på behandling, da det kan true relationen til Skejby også for andre patienter.

Patienten har selv bekostet udredninger for egen lomme, men de afvises af mave-tarm-afdelingen, men ikke af en række sundhedspersoner på Skejby. Men de tør ikke modsætte sig ledelsens ordre til at oplyse ”at man ikke har mere at tilbyde”. Vagtlæge efter vagtlæge kan indlægge patienten – hyppigt med ambulance, men patienten bliver hurtigt sendt hjem – ofte med urigtige bemærkninger om, at patienten går frit omkring. Patienten bliver oftest kørt i rullestol til en ventende taxa, så meget gang er der ikke.

Patienten er mange gange blevet henvist til psykiatrisk behandling, men her afvises patienten, for det er fysiske problemer med tarmen – ikke psykiske. At patienten bliver psykisk nedbrudt af de mange afvisninger, er ikke mærkeligt, men det er en følge af afvisningerne – ikke en årsag.

De mange afvisninger af udredninger og undersøgelser er

et generelt problem for rigtig mange patienter. Tag fat på det, Jonas Dahl.

Men her er der det særlige, at patienten oplyses om at sagen ligger på direktionens bord til afgørelse. Det har patienten prøvet af få nærmere oplysninger om, men uden held. Tag du denne sag frem, tal med patienten og hjælp ham til den behandling som alle andre end Skejby kan se, at han behøver.

Et andet punkt denne sag viser er, at Skejby har et dobbelt journalsystem. Patienten har kun adgang til en del af journalen. Alt udleveres ikke, når der bedes om aktindsigt. Det er ulovligt. Vi ved dette, fordi venlige og hjælpsomme sundhedspersoner har givet indsigt i den skjulte journal. Her skal der ryddes op. Og det skal være nu, for her stemples patienter uden mulighed for at reagere. Det er bagtalelse sat i system.

Endnu engang velkommen til den svære arbejdsplads. Patientforeningen bidrager gerne til oprydningen, og vi håber, at du vil hjælpe denne og andre patienter, der er kommet alvorligt i klemme og nægtet behandling. Din hjælp skal gerne være inden huset er gået på tvangsauktion, bilen solgt og livet er helt og uopretteligt ødelagt af vedvarende smerter på grund af ubehandlede lidelser.

Med venlig hilsen

Mag.art. Niels Jørgen Langkilde, fhv. MF
Landsformand Patientforeningen,
Rishøjvej 2, 2, 5672 Broby
Tlf.: 20 96 70 00

SLEM SAG FOR RIGSHOSPITALET

EN LANG RÆKKE PATIENTER BLIVER BEVIDST INVALIDERET

Af Niels Jørgen Langkilde,
landsformand Patientforeningen

En lang række patienter er kommet i klemme under behandling og tvunget i udtrapning af medicin på Rigshospitalet. Patientforeningen prøver at løse problemerne, men det er uhyre svært.

Kort fortalt er der en gruppe sygdomme, som kan behandles med god effekt ved at give medicin. Det usædvanlige er her, at lægerne påstår, at de kun kan se om patienterne er blevet raske ved at fratage dem medicinen. Det indebærer imidlertid voldsomme smerter for patienterne, og for mange patienter er der tale om en direkte invalidering. Der ses flere tilfælde, hvor patienterne invalideres og lammes i en sådan grad, at det kræver længerevarende hospitalsindlæggelser, efterfølgende genoptræningsforløb og hjemmepleje. Patienterne bliver sygemeldt og pårørende ligeså for at kunne bistå med pasning og pleje af deres pårørende.

På den måde bevidst at blive invalideret af vores alles sundhedssystem er det stik modsatte af forebyggelse, som der er så stort fokus på for at mindske overbelastning af vores sygehusvæsen. Dertil sker der en sygeliggørelse af velfungerende patienter. Det er vildt skræmmende for alle berørte. Hele familier bliver ødelagt, da familiens medlemmer skal ændre deres liv radikalt. De skal bruge al fritid på at være sygehjælpere. Kommunernes økonomi bliver belastet med langt større beløb, end hospitalet sparer på medicin og behandling. Den enkelte patient kan ikke opretholde indkomsten, og forsikringsselskaber og

det offentlige må punge ud. Enhver avislæser véd, at det er lammende at blive invalideret, for en række økonomisk belastede kommuner er uhyre nøjeregnende med hjælp, da de i forvejen er økonomisk belastet.

Forsøg på dialog, indsigelser og protester over manglen på behandling hjælper stort set ikke. En række patienter kommer med skader, som er en direkte følge af sygdommens genopblussen. Andre specialisters udsagn bliver hyppigt afvist af Rigshospitalet, når de siger, at sygdommen er i udbrud.

Noget af det mest skræmmende er journalføringen, hvor patienter af læger uden den faglig viden om psykiatri tillægger patienterne psykiatriske diagnoser. Ikke nok med at de bliver invalideret, de bliver også gjort til et psykiatrisk tilfælde. Derved fjerner man med en sætning eller to hele patientens troværdighed, samtidig med den psykiatriske behandling i sygehusvæsenet belastes yderligere og patienter, som har reel brug for psykiatrisk hjælp, forsinkes i deres mulighed for hjælp.

Grelt er det også, at der føres dobbelte journaler. Det er direkte ulovligt. Der må kun være én journal for det somatiske område og en for det psykiatriske område. Politikerne på Christiansborg er løbende blevet involveret og advaret af flere omgange, og der er stillet spørgsmål til ministeren om sagen. Men vi venter på aktiv handling til beskyttelse af patienterne.

IKKE KUN FOR UNGE

FOREBYGGELSE ER NØDVENDIG HELE LIVET

Kommentar: Regeringens forebyggelsesplan målrettet børn og unge – tobak, nikotin og alkohol rejser spørgsmålet: **Hvad med forebyggelsen for de midaldrende og de ældre?**

Af Martin H. Wolffbrandt

Foto: Foto CarstenLundager

Regeringens forebyggelsesplan for børn og unge synes god, men den er ikke god nok, og kunne med simple greb forbedres væsentligt.

Planen betyder skærpelse af indsatsen mod nikotinprodukter. Det er godt. Især unge er fristet af nikotinprodukter, som desværre er en nem og billig vej til det skadelige nikotin. Nikotin er ekstremt vanedannende og et såkaldt gateway-drug. Det faciliterer, at man sidenhen bliver afhængig af andre rusmidler. Det skader bl.a. kredsløbet, og der forskes i, hvordan det påvirker hjernen. Der sættes især ind ved at gøre tilgængeligheden til nikotinprodukter sværere ved at begrænse indførsel af produkterne til Danmark, ved at gøre nikotinprodukterne dyrere og ved at stille krav til deres placering i detailhandelen.

De fem punkter man vil sætte ind på er altså:

- Styrket kontrol og hårdere straffe ved ulovligt salg og salg af ulovlige produkter
- Begrænset tilgængelighed af tobak, nikotin og alkohol
- Mindre attraktive tobaks- og nikotinprodukter
- Flere røg- og dampfrie miljøer samt fællesskaber uden tobak, nikotin og alkohol
- Skærpet beskyttelse af børn og unge i EU's Tobaksvaredirektiv og Tobaksreklamedirektiv

Det er udmærkede tiltag for at begrænse nikotinprodukterne. Men det ville være naturligt, hvis man lod forebyggelsen følges med en stigning i cigaretpriserne. Og i stedet for at lade cigaretprisen (cigaretter er stadigvæk det

absolut største nikotinprodukt) være et tilbagevendende tema simpelthen aftale en pris-stigning som er større end inflationen hvert år, f.eks. inflationen plus 5 pct. Man synes at have overset, at lige som højere cigaretpriser har ført til større forbrug af nikotinprodukter, så vil indsatsen mod nikotinprodukter føre til højere forbrug af cigaretter.

Et andet greb, der helt mangler i planen er uddannelse. Nikotin er ekstremt skadeligt. Derfor ville det være naturligt, hvis der blev afsat midler til at alle folkeskoler på et tidspunkt i udskoling fik en dobbeltlektion, hvor der blev undervist i nikotinens skadevirkninger (både afhængighed og direkte skade). Det ville bidrage til at alle får øjnene op for, hvor skadelig nikotin er.

Som antydnet i overskriften er det slet ikke godt nok, at man begrænser forebyggelsesindsatsen til børn & unge og nikotinprodukter. Forebyggelsen bør ramme langt bredere. Der er brug for forebyggelse for livet – hele livet! Det er en fejlslutning, hvis man tror, at en forebyggelsesindsats over for børn & unge alene er nok. Der er brug for en indsats for alle aldersgrupper. Man kan godt, som i regeringens forebyggelsesplan for børn & unge, lave planer, der dækker specielle indsatsområder, men man skal huske at få det hele med. Det vil være nyttigt, hvis der samles en buket af forebyggelsesplaner. En buket, som ikke kun rammer én aldersgruppe, men hele befolkningen.

SIF JAKOBS
JEWELLERY
COPENHAGEN

sifjakobs.com

GANG I FOREBYGGELSEN FOR BØRN OG UNGE

Af Per Larsen, MF

Sundhedsordfører

Det Konservative Folkeparti

Børn og unge skal værnes bedre mod ulovligt salg af cigaretter, alkohol og andre nikotinprodukter. Jeg har derfor tidligere på efteråret været med til at indgå en aftale, der giver Sikkerhedsstyrelsen flere redskaber, så der kan slås ned på kiosker og butikkers ulovlige salg af alkohol, tobak og nikotin til børn. Ligesom vi skærper bøder og straf, så det tydeligt kan mærkes, hvis ikke man respekterer loven.

Vi har haft aldersbegrænsning på køb af alkohol helt siden 1998, men butikkerne har haft vanskeligt ved at håndhæve reglerne. Nu kommer der, på vores foranledning, en elektronisk aldersverificering på kreditkort, så kassemedarbejderen får mulighed for at se på skærmen, om den unge er gammel nok til at købe tobak, nikotin, alkohol, lattergas, håndkøbsmedicin mv. Det vil også forbedre arbejdsmiljøet for kassemedarbejderne, som ofte har vanskeligt ved at vurdere alderen på kunderne. Så vil de unge bare anvende kontanter, vil nogen indvende. Men hvis der kommer et barn med kontanter, så giver det selvfølgelig anledning til at bede om dokumentation, i form af ID.

Konkret skaffer vi et provenu ved at hæve afgifterne på nikotinprodukter, der så kan anvendes til øget kontrol. Og så sænker vi grænsen for ondhold af alkohol i de produkter som kan sælges til 16 – 17 årige. I dag kan denne aldersgruppe lovligt købe alkohol med indhold på 16,5 pct. Fremover sættes grænsen ved 6,0 pct. Altså kan de unge købe øl og lignende.

I den sammenhæng vil jeg også nævne, at jeg har aftalt med den konservative folketingsgruppe, at vi skal arbej-

de for at indføre en aldersgrænse på 18 år, for adgang til kommercielle solarier. Der er hvert år 2.700 nye tilfælde af modernærkekræft i Danmark. 160 af dem rammer unge mellem 15 og 34 år, og risikoen for at blive ramt af modernærkekræft reduceres med 60 pct. hvis man udskyder solarie debuten til efter det fyldte 35 år. Danmark er efterhånden et af de eneste land i Europa, som tillader børn at anvende kommercielle solarier.

Det er i familierne, at opdragelsen sker, og forældre må sætte grænserne for deres børn, dér hvor de finder dem rigtige at sætte. Men det er en politisk opgave at sikre, at loven bliver overholdt af butikker og kiosker, og at man ikke så let som ingenting kan lede næste generation ud i afhængighed, fordi man ser stort på reglerne og på børnenes helbred og sundhed.

NY FOREBYGGELSESP SKAL SLÅ HÅRDT NED PÅ ULOVLIGT SALG AF RUSMIDLER

Af Jens Henrik Thulesen Dahl, MF

Sundhedsordfører
Danmarksdemokraterne

Den 14. november 2023 indgik Danmarksdemokraterne en aftale med regeringen, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Alternativet om en forebyggelsesplan, der med helt nye tiltag går målrettet efter at forebygge et skadeligt forbrug af alkohol, nikotinprodukter og tobak blandt børn og unge.

For Danmarksdemokraterne er det afgørende, at vi med den nye aftale sætter hårdt ind med hidtil usete tiltag, der skal sætte en stopper for salget og forbruget af illegale nikotin- og tobaksprodukter blandt særligt mindreårige. I dag eksponeres børn helt ned i folkeskolealderen for ulovlige tobaks- og nikotinprodukter i skolegården og på sociale medier. Produkterne ser med flotte farver og spændende smage helt tilforladelige ud på overfladen, men er i virkeligheden dybt skadelige. Med forebyggelsesaftalen sætter vi blandt andet ind med langt hårdere straffe til dem, som importerer og sælger de ulovlige produkter, samt bedre information om produkternes farlighed til forældre, børn og unge.

Samtidig ved vi, at der foregår et ulovligt salg af alkohol, nikotin- og tobaksprodukter til mindreårige, som er helt åbenlyst, men sjældent opdages. Det skal stoppes. Med aftalen giver vi derfor myndighederne flere muskler til at sætte en stopper for de illegale produkter og det ulovlige salg med skærpede tilsyn og flere beføjelser. Samtidig sættes der ind med digital aldersverificering i detailhandlen, ligesom aldersverificeringen skærpes online, så mindreårige ikke længere kan sætte et flueben og herefter frit handle aldersbegrænsede produkter som tobak, niko-

tin og alkohol på nettet. På den måde får forretningslivet bedre mulighed for at forebygge ulovligt salg af nikotin, tobak og alkohol til mindreårige.

Det er blot nogle af de mange initiativer, som aftalekredsen bag forebyggelsesplanen er med til at sætte i gang for at beskytte børn og unge, så færre forhåbentlig forbruger nikotin- og tobaksprodukter i fremtiden, mens der skabes en sundere alkoholkultur blandt børn og unge såvel som voksne. Det er et nødvendigt skridt på vejen mod at fremtidssikre vores sundhedsvæsen.

RYGNING

DERFOR STOPPEDE DRONNING MARGRETHE

Foto: Per Morten Abrahamsen®

Charlotta Pisinger, Professor i tobaksforebyggelse og forskningsoverlæge, dronningens rygestop, rygning, nikotin og nikotinprodukter.

Interview ved Martin H. Wolffbrandt

Dronning Margrethe er stoppet med at ryge i en alder af 80 år. Hvad siger det dig?

For det første, at det er utrolig sejt, at selv en meget inkarneret storryger kan holde op. Alle bliver, før de skal gennemgå en operation, opfordret til at holde op med at ryge mindst tre uger før operationen. Formentlig har hun kunne mærke, at det har gjort hende rigtig, rigtig godt. Og hvis hun kunne holde i tre uger jamen, så tænkte hun: Så

kan jeg måske også holde lidt længere.

Vi ved fra forskningen, at selv når man er ældre, er der en større gevinst (ved rygestop, red.): Man kan se det på antal år levet og på livskvalitet.

Så det er aldrig for sent at stoppe?

Det er konklusionen: Det er aldrig for sent at stoppe!

FORE-BYGGELSES-KONGE?

Da H. M. Kong Frederik den 10. endte blev udråbt den 14. januar 2024, så har Danmark måske fået en ny forebyggelseskonge.

Det er kendt at den kommende konge med hele familien har arbejdet intenst til at gøre Royal Run til en succes. Det er lykkedes over al måde på den måde at inspirere titusinder til at dyrke motion. Ved det seneste løb var der knap 100.000 aktive deltagere.

Royal Runs årlige motionsløb finder sted i flere danske byer. Der kan løbes en engelsk mil, 5 km og 10 km. Løbet blev afviklet første gang 21. maj 2018 i anledning af Kronprins Frederiks 50-års fødselsdag.

Det er af uvurderlig betydning, når landets ledere viser sig som gode forbilleder. Det kan ændre kulturen til det bedre, og på dette område: Sikre flere et bedre liv.

Foto: Per Morten Abrahamsen®

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING I PATIENTFORENINGEN

Fredag den 1. marts kl. 13.00 i Snapstinget på Christiansborg

Der indkalder hermed til generalforsamling i Patientforeningen fredag den 1. marts 2024 med følgende Dagsorden:

1. Valg af dirigent, referent og stemmetæller.
2. Landsformandens, Niels Jørgen Langkildes, beretning.
3. Landskassererens, Finn Elkjærs, beretning med fremlæggelse af foreningens reviderede regnskab.
4. Budgetorientering og fastsættelse af medlemsbidraget for det kommende år.
Bestyrelsen foreslår uændret kontingent:
Enkeltpersoner: 200 kr.
Par: 300 kr.
Husstand: 400 kr.
Virksomheder: 5.000 kr.
5. Forslag til vedtægtsændringer for at muliggøre regionale foreninger
6. Indkomne forslag i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.
7. Valg af:
  - a) Valg af landsformand,
  - b) Valg af næstformand,
  - c) Valg af landskasserer,
  - d) Valg af 2-4 bestyrelsesmedlemmer
  - e) Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen
  - f) Valg af 2 revisorer
8. Evt.

På bestyrelsens vegne

Niels Jørgen Langkilde
Formand

Tilmelding er nødvendig af hensyn til sikkerheden på Christiansborg. Det sker på njl@patientforeningen.dk.
Det koster ikke noget at være med til generalforsamlingen, men der kan købes kaffe, te og vand.

INDKALDELSE TIL STIFTENDE GENERALFORSAMLING I PATIENTFORENINGEN, REGION HOVEDSTADEN

Fredag den 1. marts kl. 14.00 på Christiansborg

1. Valg af dirigent, stemmetæller og referent
2. Orientering om baggrunden for og målet med den nye afdeling af Patientforening ved Niels Jørgen Langkilde og initiativtageren Niels Enersen
3. Valg af
  - a) Formand
  - b) Næstformand
  - c) Kasserer
  - d) Sekretær
  - e) 1-3 bestyrelsesmedlemmer
  - f) Valg af to revisorer
4. Evt.

PATIENTFORENINGENS "GÅ-HJEM-MØDE" MED CHRISTOFFER MELSON, MF

Sundhedspolitisk ordfører for Venstre, Danmarks Liberale Parti

Christoffer Melson vil fortælle om gennemførelsen af regeringens sundhedspolitiske planer
Fredag den 1. marts kl. 14.45-15.45 i lokale S-117, Snapstinget, Christiansborg.

Af hensyn til sikkerheden er tilmelding nødvendig. Det sker på njl@patientforeningen.dk senest den 28. februar kl. 12.00.
Oplys venligst navn, e-mail, og telefonnummer. Deltagelse er gratis.

MASSER AF PROBLEMER MED PATIENTJOURNALERNE

Af Niels Jørgen Langkilde,
landsformand Patientforeningen

Patientforeningen har længe arbejdet med de store problemer med unøjagtighederne og fejlene i patientjournalerne. Hele notatet med forslagene kan ses på www.patientforeningen.dk under nyheder. Sammenfattende er nedenstående Patientforeningens holdning, og det Patientforeningen arbejder for:

Regering og Folketing bør igangsætte en revision af journalsystemet i Danmark med det formål at skabe overblik og sammenhæng for patienterne, de pårørende og de sundhedsprofessionelle.

Dobbelte journaler bør øjeblikkelig stoppes, og de ansvarlige drages til ansvar.

Patientforeningen ønsker patienternes stilling styrket i Bekendtgørelsen om autoriserede sundhedspersoners journaler.

Patienterne bør efter hver konsultation kvittere for behandlingen og beskrivelsen af sygdomsbeskrivelsen i journalen (herved imødekommes Rigsrevisionens kritik af manglende kontrol fra marts 2023.) Ved sammen lejlighed underskriver patienten, at de gennemførte samtaler og undersøgelser er gennemført, så enkelte lægers store snyd med honoreringen begrænses væsentligt.

Patientforeningen ønsker ét sammenhængende journalsystem.

Patientforeningen ønsker online adgang 24 timer i døgnet til dette nationale journalsystem. Aktindsigt gives inden for max. 7 dage.

Patientforeningen ønsker maksimal IT-sikkerhed for et sådant system, så det ikke kan hackes eller på anden måde misbruges.

Patientforeningen ønsker rimelige rettelssystemer, så patienternes og de autoriserede pårørendes beskrivelser, ønsker og vurderinger inkluderes bedre, end det er tilfældet nu.

Patientforeningen ønsker, at journalerne bliver skrevet i et for alle parter forståeligt sprog. Den generelle udfasning og/eller reduceret brug af latin, græsk og andre fremmedsprog i sygehusvæsenet bør også ske i patientjournalerne

Patientforeningen ønsker et skærpet fokus på patientjournalerne, da mange utilsigtede hændelser har deres udspring i fejlagtige journaler.

Patientforeningen ønsker klare regler og meget alvorlige konsekvenser beskrevet i lovgivningen, når det drejer sig om bevidste fejl i patientjournalerne. Der skal være en sandhedspligt for den journalførende sundhedsperson. Det bør overvejes om politianmeldelser er den rigtige vej videre for det, der kan sidestilles med dokumentfalsk. Det bør være klart, at der er tale om en straffelovsovertrædelse, når patientjournaler manipuleres.

PATIENTFORENINGEN

Mail: njl@patientforeningen.dk • www.patientforeningen.dk

Telefon: 60 39 39 99 - man-fredag kl. 09.00 – 17.00

FOREBYGGELSESAVISEN

No2 - Februar 2024